Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

16. října 2019 *

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2003/96/ES – Zdanění energetických produktů a elektřiny – Článek 21 odst. 5 třetí pododstavec – Osvobození malých výrobců elektřiny podmíněné zdaněním vyrobené elektřiny – Neexistence vnitrostátní daně z konečné spotřeby elektřiny v průběhu přiznaného přechodného období – Článek 14 odst. 1 písm. a) – Povinné osvobození energetických produktů a elektřiny použitých k výrobě elektřiny od daně“

Ve věci C-270/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Státní rada, Francie) ze dne 13. dubna 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 19. dubna 2018, v řízení

UPM France SAS

proti

Premier ministre,

Ministre de l'Action et des Comptes publics,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení E. Regan (zpravodaj), předseda senátu, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič a C. Lycourgos, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: D. Dittert, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 14. března 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za UPM France SAS G. de Cordesem, avocat,

– za francouzskou vládu D. Colasem, jakož i E. de Moustier a A. Alidière, jako zmocněnkyněmi,

– za španělskou vládu A. Rubio Gonzálezem a V. Ester Casas, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi A. Armenia a C. Perrin, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: francouzština.

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 23. května 2019,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 14 odst. 1 písm. a) a čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. 2003, L 283, s. 51; Zvl. vyd. 09/01, s. 405).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi UPM France SAS (dále jen „UPM“) na straně jedné a Premier ministre (předseda vlády) a ministre de l' Action et des Comptes publics (ministr financí a veřejných rozpočtů) na straně druhé ve věci zdanění dodávek zemního plynu určeného pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 2 až 5, 24 a 25 odůvodnění směrnice 2003/96 uvádějí:

„(2) Neexistence předpisů Společenství o minimální daňové sazbě na elektřinu a jiné energetické produkty než minerální oleje může nepříznivě ovlivnit řádné fungování vnitřního trhu.

(3) Řádné fungování vnitřního trhu a dosažení cílů ostatních politik Společenství vyžaduje stanovit na úrovni Společenství minimální úrovně zdanění pro většinu energetických produktů, včetně elektřiny, zemního plynu a uhlí.

(4) Závažné rozdíly mezi vnitrostátními úrovněmi zdanění energie, které uplatňují členské státy, by mohly být škodlivé pro řádné fungování vnitřního trhu.

(5) Prostřednictvím stanovení vhodných minimálních úrovní zdanění ve Společenství se mohou snížit stávající rozdíly mezi vnitrostátními úrovněmi zdanění.

[…]

(24) Členským státům by mělo být povoleno uplatňovat některá další osvobození od daně nebo snížené úrovně zdanění tam, kde to nebude škodlivé pro řádné fungování vnitřního trhu a nepovede to k narušením hospodářské soutěže.

(25) Preferenční zacházení může být poskytnuto zejména kombinované výrobě tepla a elektrické energie a s cílem podpořit využití alternativních zdrojů energie i obnovitelným formám energie.“

4 Článek 1 této směrnice stanoví, že členské státy zdaní energetické produkty a elektřinu v souladu s touto směrnicí.

5 Článek 14 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice stanoví:

„Kromě obecných ustanovení obsažených ve směrnici [Rady] 92/12/EHS [ze dne 25. února 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani (Úř. věst. 1992, L 76, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 179)] o osvobození od daně určitých způsobů použití výrobků, které jsou

předmětem daně, a aniž jsou dotčeny ostatní předpisy Společenství, osvobodí členské státy za podmínek, které samy stanoví za účelem správného a jednoznačného uplatnění takových osvobození od daně a předcházení daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu, od zdanění tyto výrobky:

a) energetické produkty a elektřinu používané k výrobě elektřiny a elektřinu používanou k udržení schopnosti vyrábět elektřinu. Členské státy však mohou z důvodu ochrany životního prostředí podrobit tyto výrobky zdanění, aniž by musely dodržovat minimální úrovně zdanění stanovené v této směrnici. V takovém případě se zdanění těchto výrobků nezohledňuje pro účely splnění minimální úrovně zdanění elektřiny podle článku 10.“

6 Článek 15 odst. 1 písm. c) téže směrnice uvádí:

„1. Aniž jsou dotčeny ostatní předpisy Společenství, mohou členské státy uplatňovat pod finanční kontrolou plné nebo částečné osvobození od daně nebo sníženou úroveň zdanění na:

[…]

c) energetické produkty a elektřinu, používané [použité] pro kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie;“.

7 Článek 18 směrnice 2003/96 upravuje zvláštní přechodné režimy pro určité členské státy. Co se týče Francouzské republiky, čl. 18 odst. 10 této směrnice stanoví:

„Francouzská republika může do 1. ledna 2009 uplatňovat úplné nebo částečné osvobození od daně nebo snížení úrovně zdanění energetických produktů a elektřiny používané státem, regiony, obcemi a jinými veřejnoprávními subjekty v souvislosti s činnostmi nebo plněními, při nichž tyto orgány vystupují jako orgány veřejné správy.

Francouzská republika může uplatňovat přechodné období do 1. ledna 2009, aby svůj současný systém zdanění elektřiny přizpůsobila ustanovením této směrnice. Při vyhodnocování, zda jsou dodržovány minimální sazby stanovené v této směrnici, je třeba během tohoto období brát v úvahu celkovou průměrnou úroveň současného místního zdanění elektřiny.“

8 Podle článku 21 uvedené směrnice platí, že:

„1. Kromě obecných ustanovení, která vymezují zdanitelná plnění, a kromě ustanovení o úhradě daně obsažených ve směrnici [92/12] je částka zdanění z energetických produktů rovněž splatná při jednom ze zdanitelných plnění uvedených v čl. 2 odst. 3 této směrnice.

[…]

5. […]

Subjekt vyrábějící elektřinu pro vlastní použití se považuje za distributora. Bez ohledu na čl. 14 odst. 1 písm. a) mohou členské státy osvobodit malé výrobce elektřiny od daně, pokud jsou zdaněny energetické produkty [použité] pro výrobu této elektřiny.

[…]“

9 Článek 28 směrnice 2003/96 stanoví, že členské státy budou používat tyto předpisy od 1. ledna 2004, s výjimkou ustanovení na základě článku 16 a čl. 18 odst. 1 této směrnice, které mohou členské státy používat od 1. ledna 2003.

Francouzské právo

10 Článek 266d odst. 1 code des douanes (celní zákoník), ve znění platném od 1. ledna 2006 do 31. prosince 2006, stanovil:

„Zemní plyn […] podléhá vnitrostátní spotřební dani okamžikem dodání konečnému spotřebiteli.“

11 Článek 266d odst. 3 celního zákoníku, ve znění platném od 1. ledna 2006 do 31. prosince 2006, stanovil:

„[…]

Od daně jsou osvobozena rovněž dodání zemního plynu určeného pro použití:

[…]

c) od 1. ledna 2006 jako palivo pro výrobu elektřiny, vyjma případů zemního plynu určeného pro použití v zařízeních uvedených v článku 266d A.“

12 Článek 266d A celního zákoníku, ve znění platném od 1. ledna 2006, zněl takto

„Dodání zemního plynu a minerálních olejů určených pro použití v kogeneračních zařízeních pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny nebo tepla a mechanické energie jsou osvobozena od vnitrostátních spotřebních daní stanovených v článcích 265 a 266d po dobu pěti let od uvedení těchto zařízení do provozu. […]

Toto osvobození od daně se vztahuje na zařízení uvedená do provozu do 31. prosince 2007. […]

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

13 Pro potřeby svého podnikání, kterým je výroba papíru, provozuje společnost UPM kombinované zařízení na výrobu tepla a elektřiny, pro které používá jako palivo zemní plyn.

14 Na zemní plyn, který byl UPM dodán v období od 1. ledna 2004 do 1. dubna 2008, se prostřednictvím jejího dodavatele vztahovala vnitrostátní spotřební daň ze zemního plynu podle článku 266d celního zákoníku, kterou dodavatel rovněž uhradil.

15 Vzhledem k tomu, že UPM měla za to, že část těchto dodávek použitých k výrobě elektřiny má být osvobozena od této daně podle čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96, podala u tribunal administratif de Cergy-Pontoise (správní soud v Cergy-Pontoise, Francie) návrh znějící na vrácení takto uhrazené daně a na náhradu újmy, kterou dle svého názoru utrpěla v důsledku prodlení Francouzské republiky s provedením této směrnice.

16 Rozsudkem ze dne 17. července 2013 tribunal administratif de Cergy-Pontoise (správní soud v Cergy-Pontoise) poté, co dospěl k závěru, že není namístě vydat částečné rozhodnutí ohledně částky vrácené za období od 1. ledna 2007 do 31. března 2008, ve zbývajícím rozsahu návrhy společnosti UPM zamítl. Rozsudkem ze dne 15. března 2016 cour administrative d'appel de Versailles (odvolací správní soud ve Versailles, Francie) zamítl odvolání podané UPM z důvodu, že zemní plyn používaný touto společností spadá výlučně pod článek 15 uvedené směrnice, a nikoli její článek 14, a že režim zdanění tohoto zemního plynu nelze rozdělovat podle toho, zda je určen pro výrobu tepla, nebo výrobu elektřiny.

17 Dne 17. května 2016 podala UPM proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek k předkládajícímu soudu, Conseil d'État (Státní rada, Francie).

18 Předkládající soud uvádí, že žalobní důvod uplatněný UPM je založen na rozsudku ze dne 7. března 2018, Cristal Union (C-31/17, EU:C:2018:168), v němž měl Soudní dvůr za to, že čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 musí být vykládán v tom smyslu, že se povinné osvobození od daně stanovené tímto ustanovením vztahuje na energetické produkty použité k výrobě elektřiny, jsou-li tyto produkty použity pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) této směrnice.

19 Předkládající soud však uvádí, že ministr financí a veřejných rozpočtů, žalovaný v původním řízení, tvrdí, že i za předpokladu, že článek 15 směrnice 2003/96 není jediným ustanovením použitelným na situaci UPM, je zdanění, které se na tuto společnost vztahuje, v souladu s cíli této směrnice, jelikož čl. 14 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice musí být vykládán ve světle čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce této směrnice, z něhož vyplývá, že osvobození zemního plynu použitého k výrobě elektřiny podléhá zdanění vyrobené elektřiny, čemuž v projednávané věci není.

20 Předkládající soud uvádí, že podle čl. 18 odst. 10 druhého pododstavce směrnice 2003/96 využívala Francouzská republika až do 1. ledna 2009 přechodného období k přizpůsobení svého systému zdanění elektřiny před zavedením harmonizované spotřební daně. Vnitrostátní daň z konečné spotřeby elektřiny však byla zavedena až od nabytí účinnosti loi n° 2010-1488 du 7 décembre 2010 portant nouvelle organisation du marché de l'électricité (zákon č. 2010-1488 ze dne 7. prosince 2010 o nové organizaci trhu s elektřinou) (JORF ze dne 8. prosince 2010, s. 21467).

21 Francouzská republika tak neupravila vnitrostátní zdanění elektřiny pro období od 1. ledna 2004 do 31. prosince 2006, období dotčené ve sporu v původním řízení. Spotřeba elektřiny byla zatížena pouze příspěvkem na veřejnou službu zásobování elektřinou a místními poplatky hrazenými z fakturované částky za elektřinu bez daně. Subjekty vyrábějící elektřinu pro vlastní použití však byly osvobozeny od místního zdanění elektřiny.

22 V důsledku toho je podle předkládajícího soudu třeba určit, zda osvobození, které mohou členské státy na základě čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice 2003/96 zavést ve prospěch malých výrobců elektřiny, může vyplývat, jak tvrdí ministr financí a veřejných rozpočtů, z takové situace, jako je situace existující v období před 1. lednem 2011, během kterého Francouzská republika ještě nezavedla vnitrostátní daň z konečné spotřeby elektřiny, a v důsledku toho ani osvobození od této daně ve prospěch malých výrobců. Případně je třeba rovněž určit, jak musí být vykládáno ustanovení čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 ve spojení s ustanovením čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce této směrnice, zejména za účelem zjištění, zda tato ustanovení znamenají povinnost minimálního zdanění, a to buď v podobě zdanění elektřiny vyrobené s osvobozením od daně použitého zemního plynu, nebo v podobě osvobození od daně vyrobené elektřiny, přičemž stát je v takovém případě povinen zdanit použitý zemní plyn.

23 Za těchto podmínek se Conseil d'État (Státní rada, Francie) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být ustanovení [čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice 2003/96] vykládána v tom smyslu, že osvobození od daně, které mohou členské státy zavést ve prospěch malých výrobců elektřiny za podmínky, že zdaňují energetické produkty používané pro výrobu této elektřiny, může vyplývat z takové situace, jako je situace [dotčená ve věci v původním řízení] pro období před 1. lednem 2011, během kterého [Francouzská republika], jak jí to umožňovala [tato] směrnice, ještě nezavedla vnitrostátní daň z konečné spotřeby elektřiny, a v důsledku toho ani osvobození od této daně ve prospěch malých výrobců?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku, jak musí být vykládáno ustanovení [čl. 14 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice] ve spojení s ustanovením [čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce této směrnice] ve vztahu k malým výrobcům, kteří spotřebovávají jimi vyrobenou elektřinu při své činnosti? A zejména, vyplývá z těchto ustanovení povinnost minimálního zdanění, a to buď v podobě zdanění elektřiny vyrobené s osvobozením od daně použitého zemního plynu, nebo v podobě osvobození od daně vyrobené elektřiny, přičemž stát je v takovém případě povinen zdanit použitý zemní plyn?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

24 Francouzská vláda zpochybňuje přípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jelikož odpověď na položené otázky podle ní není nezbytná pro efektivní vyřešení věci v původním řízení.

25 Podle této vlády během přechodného období, které měla Francouzská republika možnost využít k přizpůsobení svého režimu zdanění elektřiny podle čl. 18 odst. 10 směrnice 2003/96, mohl tento členský stát zachovat svůj systém zdanění elektřiny, jelikož dodržuje minimální sazby stanovené touto směrnicí.

26 V této souvislosti je třeba připomenout, že je pouze na vnitrostátním soudu, který rozhoduje spor a musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby posoudil s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu normy unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 10. prosince 2018, Wightman a další, C-621/18, EU:C:2018:999, bod 26, jakož i citovaná judikatura).

27 Z toho vyplývá, že k otázkám týkajícím se unijního práva se váže domněnka relevance. Soudní dvůr smí rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem odmítnout pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad unijní normy nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 10. prosince 2018, Wightman a další, C-621/18, EU:C:2018:999, bod 27, jakož i citovaná judikatura).

28 V projednávané věci je třeba připomenout, že k předkládajícímu soudu byl podán kasační opravný prostředek proti rozhodnutí, kterým byl zamítnut návrh UPM směřující k vrácení daně ze zemního plynu stanovené v čl. 266d celního zákoníku, neboť tato společnost měla za to, že část zemního plynu spotřebovaného k výrobě elektřiny měla být podle čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 od této daně osvobozena.

29 Za těchto podmínek nejsou předběžné otázky, pokud se týkají výkladu ustanovení unijního práva v kontextu sporu projednávaného před předkládajícím soudem, podle všeho zjevně irelevantní.

30 V tomto ohledu nezáleží na tom, že Francouzské republice příslušelo na základě čl. 18 odst. 10 směrnice 2003/96 přechodné období pro přizpůsobení jejího systému zdanění elektřiny ustanovením této směrnice, protože tyto úvahy se týkají merita odpovědí, jež mají být podány na otázky, a nikoli jejich přípustnosti.

31 V důsledku toho je třeba mít za to, že předběžné otázky jsou přípustné.

K první otázce

32 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda druhá věta čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice 2003/96 musí být vykládána v tom smyslu, že osvobození od daně, které toto ustanovení stanoví pro malé výrobce elektřiny, pokud jsou odchylně od čl. 14 odst. 1 písm. a) této směrnice zdaněny energetické produkty používané pro výrobu této elektřiny, Francouzská republika mohla uplatnit během přechodného období, které jí bylo podle čl. 18 odst. 10 druhého pododstavce uvedené směrnice přiznáno do 1. ledna 2009 a během kterého tento členský stát nezavedl systém zdanění elektřiny stanovený touž směrnicí.

33 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že v období od 1. ledna 2004 do 1. dubna 2008 podléhala společnost UPM dani ze zemního plynu, který používala za účelem výroby elektřiny. Kromě toho je nesporné, že jelikož takto vyrobenou elektřinu používala UPM pro vlastní spotřebu, nepodléhala tato elektřina místní dani z elektřiny.

34 Francouzská vláda tvrdí, že pokud je vyrobená elektřina fakticky osvobozena od daně, musí být energetické produkty určené k výrobě této elektřiny zdaněny. Směrnice 2003/96 podle francouzské vlády totiž znamená povinnost minimálního zdanění, a to v podobě buď zdanění elektřiny vyrobené s osvobozením od daně energetických produktů použitých k výrobě této elektřiny, nebo minimálního zdanění energetických produktů použitých k výrobě elektřiny, přičemž elektřina je od daně osvobozena.

35 To jsou okolnosti, za jakých se předkládající soud táže, zda zdanění zemního plynu použitého žalobkyní v původním řízení za účelem výroby elektřiny, když Francouzská republika nezavedla daň z konečné spotřeby elektřiny, uvedenou v bodě 20 tohoto rozsudku, a tudíž ani osvobození od této daně ve prospěch malých výrobců, je v souladu s druhou větou čl. 21 odst. 5 třetím pododstavcem směrnice 2003/96.

36 Je třeba připomenout, že směrnice 2003/96 stanoví zavedení harmonizovaného zdanění energetických produktů a elektřiny.

37 V tomto ohledu z cílů, které tato směrnice sleduje, vyplývá, že tato směrnice stanoví harmonizovaný režim zdanění energetických produktů a elektřiny, který, jak vyplývá z jejích bodů 2 až 5 a 24 odůvodnění, má sloužit k podpoře řádného fungování vnitřního trhu v odvětví energetiky, zejména zabráněním narušení hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 7. září 2017, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, bod 29, a ze dne 27. června 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, bod 34).

38 Za tímto účelem se, pokud jde zejména o elektřinu, unijní normotvůrce rozhodl, jak vyplývá mimo jiné ze strany 5 důvodové zprávy k návrhu směrnice Rady, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. 1997, C 139, s. 14), uložit členským státům podle článku 1 směrnice 2003/96 povinnost zdanit distribuovanou elektřinu, přičemž energetické produkty použité pro její výrobu musí být zároveň osvobozeny od daně, a to s cílem vyhnout se dvojímu zdanění elektřiny (rozsudky ze dne 7. března 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, bod 30, a ze dne 27. června 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, bod 35).

39 Článek 14 odst. 1 písm. a) první věta směrnice 2003/96 tak stanoví, že členské státy jsou povinny osvobodit od daně energetické produkty použité zejména k výrobě elektřiny. Podle čl. 21 odst. 5 prvního pododstavce této směrnice se elektřina a zemní plyn použité k výrobě elektřiny zdaňují v okamžiku jejich dodání distributorem nebo redistributorem.

40 Článek 21 odst. 5 třetí pododstavec druhá věta uvedené směrnice však stanoví výjimku z těchto ustanovení ve prospěch malých výrobců, neboť členské státy mohou osvobodit od daně elektřinu, kterou vyrábějí, pokud zdaňují energetické produkty používané pro výrobu této elektřiny.

41 Jako výjimku z této zásady zdanění elektřiny na výstupu tedy přiznává druhá věta třetího pododstavce čl. 21 odst. 5 členským státům možnost osvobodit od daně elektřinu vyráběnou malými výrobci a použitou pro vlastní spotřebu, za podmínky, že zdaní energetické produkty použité pro výrobu této elektřiny (rozsudek ze dne 27. června 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, bod 35).

42 Soudní dvůr již v bodě 37 rozsudku ze dne 27. června 2018, Turbogás (C-90/17, EU:C:2018:498), rozhodl, že ustanovení uvedeného čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce druhé věty, týkající se malých výrobců, se týká pouze podmínek, za nichž podléhá elektřina harmonizovanému režimu zdanění zavedenému směrnicí 2003/96, a to zejména za účelem vyhnutí se administrativním nákladům souvisejícím se zdaněním za těchto konkrétních okolností.

43 Zdanění zemního plynu, o které se jedná ve věci v původním řízení, přitom nelze považovat za zdanění vyplývající z režimu odchylného zdanění stanoveného v čl. 21 odst. 5 třetím pododstavci druhé větě této směrnice pro malé výrobce. Francouzská republika totiž nezavedla režim zdanění elektřiny, od kterého toto ustanovení umožňuje se odchýlit.

44 Podle čl. 18 odst. 10 druhého pododstavce směrnice 2003/96 totiž Francouzská republika využila možnosti přechodného období do 1. ledna 2009, aby svůj režim zdanění elektřiny přizpůsobila ustanovením této směrnice.

45 Až do tohoto data tedy představovalo mezi pravidly zdanění elektřiny stanovenými unijním právem dodržování minimální úrovně zdanění předepsané směrnicí 2003/96 jedinou povinnost uloženou Francouzské republice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. července 2018, Messer France, C-103/17, EU:C:2018:587, bod 23).

46 Francouzská republika tedy mohla zachovat svůj systém zdanění elektřiny platný před vstupem směrnice 2003/96 v platnost.

47 Soudní dvůr přitom již v bodě 31 rozsudku ze dne 25. července 2018, Messer France (C-103/17, EU:C:2018:587), konstatoval, že v období dotčeném ve věci v původním řízení Francouzská republika nezměnila svůj systém zdanění elektřiny za účelem vytvoření takové spotřební daně. Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že tato daň byla zavedena zákonem č. 2010-1488 ze dne 7. prosince 2010 o nové organizaci trhu s elektřinou, uvedeném v bodě 20 tohoto rozsudku, který zavedl vnitrostátní daň z konečné spotřeby elektřiny.

48 Jak Soudní dvůr připomněl v bodě 42 tohoto rozsudku, druhá věta čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice 2003/96 představuje pouze podmínky, za nichž se uplatní harmonizovaný režim zdanění (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. června 2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, bod 37). Francouzská republika se tedy stran věci v původním řízení nemůže dovolávat podmínek, za nichž se uplatní režim zdanění, který nebyl v době rozhodné z hlediska skutečností týkajících se této věci zaveden.

49 Pokud jde o argument francouzské vlády týkající se přechodného režimu stanoveného v čl. 18 odst. 10 druhém pododstavci směrnice 2003/96, je třeba připomenout, že tento přechodný režim musí být vykládán restriktivně (obdobně viz rozsudky ze dne 7. prosince 2006, Eurodental, C-240/05, EU:C:2006:763, bod 54, a ze dne 27. února 2019, Řecko v. Komise, C-670/17 P, EU:C:2019:145, bod 52). Ze znění tohoto ustanovení přitom vyplývá, že v něm stanovené přechodné období se týká pouze možnosti Francouzské republiky přizpůsobit svůj systém zdanění elektřiny, a nikoliv systém zdanění energetických produktů použitých k výrobě elektřiny.

50 Takový výklad čl. 18 odst. 10 druhého pododstavce směrnice 2003/96 je potvrzen skutečností, že unijní normotvůrce takové výrobky výslovně uvedl v rámci přechodného režimu stanoveného v prvním pododstavci tohoto čl. 18 odst. 10, který upřesňuje, že Francouzská republika může uplatňovat úplné nebo částečné osvobození od daně nebo snížení úrovně zdanění uvedených energetických produktů a elektřiny používané státem, regiony, obcemi a jinými veřejnoprávními subjekty.

51 Během přechodného období uvedeného v čl. 18 odst. 10 druhém pododstavci směrnice 2003/96 se tedy ustanovení týkající se osvobození energetických produktů používaných k výrobě elektřiny upravená touto směrnicí plně vztahovala na Francouzskou republiku.

52 Jak již přitom Soudní dvůr uvedl, když unijní normotvůrce zamýšlel umožnit členským státům odchýlit se od tohoto režimu povinného osvobození od daně zavedeného směrnicí 2003/96, výslovně to stanovil ve druhé větě článku 14 odst. 1 písm. a) této směrnice, podle níž mohou členské státy podrobit zdanění energetické produkty použité k výrobě elektřiny z důvodu ochrany životního prostředí, a v druhé větě čl. 21 odst. 5 třetím pododstavci uvedené směrnice, podle kterého mohou členské státy osvobodit od daně malé výrobce elektřiny, pokud jsou zdaněny energetické produkty použité pro výrobu této elektřiny (rozsudek ze dne 7. března 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, bod 27).

53 Ze systematiky směrnice 2003/96 vyplývá, že s výjimkou těchto dvou zvláštních případů je povinnost členských států osvobodit energetické produkty použité k výrobě elektřiny od daně, stanovená v první větě článku 14 odst. 1 písm. a) této směrnice, bezpodmínečná (rozsudek ze dne 7. března 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, bod 28).

54 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že druhá věta čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice 2003/96 musí být vykládána v tom smyslu, že osvobození od daně, které stanoví toto ustanovení pro malé výrobce elektřiny, pokud jsou odchylně od čl. 14 odst. 1 písm. a) této směrnice zdaněny energetické produkty používané pro výrobu této elektřiny, nemohla během přechodného období, které jí bylo podle čl. 18 odst. 10 druhého pododstavce uvedené směrnice přiznáno do 1. ledna 2009 a během kterého tento členský stát nezavedl systém zdanění elektřiny stanovený týž směrnicí, Francouzská republika uplatňovat.

Ke druhé otázce

55 S ohledem na odpověď na první otázku není důvodné rozhodnout o druhé otázce.

K nákladům řízení

56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Druhá věta čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, musí být vykládána v tom smyslu, že osvobození od daně, které toto ustanovení stanoví pro malé výrobce elektřiny, pokud jsou odchylně od čl. 14 odst. 1 písm. a) této směrnice zdaněny energetické produkty používané pro výrobu této elektřiny, nemohla během přechodného období, které jí bylo podle čl. 18 odst. 10 druhého pododstavce uvedené směrnice přiznáno do 1. ledna 2009 a během kterého tento členský stát nezavedl systém zdanění elektřiny stanovený týž směrnicí, Francouzská republika uplatňovat.

Podpisy.